

Puspa Shrestha

Best Quality Resource Site for Class 11 And 12 Students
(Based on Updated Curriculum 2077)

Puspa Shrestha

Best Quality Resource Site for Class 11 And 12
Students (Based on Updated Curriculum 2077)

 puspas.com.np

PDF Collections

Notes
Books
Model Questions

This PDF was downloaded from
puspas.com.np

Visit our website for more
materials.

puspas.com.np

Follow us on:

AR Dinesh

puspas.com.np

Puspa Shrestha

मिति २०७७/०५/१७

पेनाङ, मलेसिया

प्रिय मित्र सुरज

नमस्कार र धेरै धेरै सम्भना !

तपाईंले पठाएको पत्र पाएँ । पत्रमार्फत गाउँघरमा तीव्र रूपमा हुँदै गरेको विकासको कुरा थाहा पाएर अत्यन्त हर्षित छु । पत्र पढ्दा खुसी पनि लागेको छ ।

मित्र सुरज, धन कमाउने रहरमा गाउँघर छोडेको पनि लगभग नौ वर्ष जति भइसक्यो । मैले बाइस वर्षको लक्का जवानीमा गाउँ छोडेर विदेशिँदा मलाई तपाईंले पढाइ छोडी विदेश जान आग्रह गर्नुभएको थियो । मलाई तपाईंले अलिकति धैर्य र सकारात्मक सोच राख्न सुभावा दिनुभएको थियो । म भने परदेशमा सुनको बोट हुन्छ र त्यो सुन टपाटप टिपेर धनी बनिन्छ भन्ने सपना देखेको थिएँ । तपाईंको सुभावलाई लत्याएर यता हिँडेँ । अहिले मलाई मेरो जीवनको त्यो निर्णय सबैभन्दा दुःखद हो भन्ने लागेको छ ।

सुरजजी ! तपाईंले भन्नुभएको थियो, परदेश देश जस्तो कहिल्यै हुँदैन । सुरु सुरुमा त मलाई तपाईंको भनाइ सही जस्तो लागेन । काम कठिन नै भए पनि महिना मर्नासाथ आठ सय रिङ्गेट जति हातमा पर्दा खुसीले सगरमाथा नै चढे जस्तो अनुभूतिमा रमाएँ । आमाबुबा, अभिभावक, छरछिमेक वा चिनेजानेका मान्छेहरूबाट टाढा हुँदा केही भन्ने अवस्था पनि भएन । त्यसैले स्वतन्त्रताको सही नाम यही रहेछ भन्ठानेर म खुब मस्तीमा डुबें । बुढ्यौलीतिर लाग्दै गरेका आमाबुबाको एक्लो छोरो र आशाभरोसाको केन्द्र म नै हुँ भन्ने कुरा पनि बिर्सें । मैले उहाँहरूलाई चिठीपत्र पठाइँनँ । फोन सम्पर्क पनि गरिँनँ र खर्चबर्च पनि पठाइँनँ । केवल मन लागेको समयमा र गोजीमा सुको सिद्धिपछि मात्र काम गरेँ । म सधैं रमाइलामा डुबें ।

दिनहरू न हुन्, बितिरहे । उमेर पनि उकालो चढिरह्यो । घरबाट पनि चिठीपत्र र फोनसम्पर्क हुन छाड्यो । एक दिन अचानक म काम गर्दागर्दै तेस्रो तलाबाट भुईँमा बजारिएँ । मेरो दायाँ हात र बायाँ खुट्टा भाँचियो । अस्पतालमा एक महिना बस्नुपऱ्यो । गोजीमा भएको पैसा सकियो । चिनेका साथीहरूसँग ऋण सापटी माग्नुपऱ्यो । अलि महिनासम्म यही क्रमले जीवन चलिरह्यो । दुई महिनापछि काममा फर्कँदा कम्पनीले पनि राखेन । कम्पनीको मेनेजरसँग रोइकराई गर्दा

पनि फेरि काममा फर्कन दिइएन । त्यति बेला मात्र मलाई थाहा भयो, देश र परदेशको अन्तर ! नागरिक हुनु र अनागरिक हुनुको अन्तर ! यति कुरा बुझ्न धेरै ढिला भइसकेको थियो । त्यसपछि भने घर फर्कने इच्छा तीव्र हुन थाल्यो तर कुन मुख लियर घर फर्कने अब ? मोजमस्तीमा लागेर एक सुको बचाइने । । फेरि घाइते भएपछि ऋण पनि लागेको थियो । जीवनप्रति वितृष्णा पलाइरहेको थियो, मनमा उथलपथल मट्टिचरहेको थियो । यस्तैमा म जस्तै केही दुखिया साथीहरूको सहयोगले अर्को कम्पनीमा काम पाएँ । त्यो काम चाहिँ पहिलेको भन्दा अझ कठिन र ज्याला चाहिँ थोरै । हातमुख जोड्न र साथीहरूको ऋण तिर्न पनि यस्तो काम गर्ने पन्थो । अब विदेशमा यसरी धेरै दुःख गर्दिने । अब छिट्टै नेपाल फर्केर आफ्नै माटोमा परिश्रम गरी जीवन निर्वाह गर्ने विचारमा छु । अबको तीन महिनाभित्र म आफ्नो जन्मथलो, आफ्ना आमाबुबाको काख र मेरा प्रियजनहरूको माझमा हुने छु ।

मित्र सुरज ! अवश्य नै पढाइ छोडेर धन कमाउन परदेशिने मेरो निर्णय अत्यन्त गलत थियो । धन कमाउन नसके पनि आफ्नो गाउँ, आफ्नो परिवार, इष्टमित्र, समाज र देश सम्भरेर घर फर्कने यो मेरो निर्णय गलत हुने छैन । त्यसो त निर्णय आफैँमा सही वा गलत हुँदैन । त्यसलाई सही वा गलत बनाउने त हामी आफैँले हो । त्यसैले घर फर्कने मेरो यो निर्णयलाई म जसरी पनि सही साबित गर्छु ।

अहिले म सम्भ्रन्धु, हाम्रो देशमा अन्न मात्र होइन, मृतसञ्जीवनी बुटीहरू उम्रन्छन् । हिमालको हिउँ पगलेर बग्ने कञ्चन जलराशिमा संसारकै मानिसहरूको प्यास मेटाउन सक्ने सामर्थ्य छ । ठुलो भूखण्ड सिञ्चन गर्ने र प्रकाशमय बनाउन सक्ने क्षमता छ । संस्कृति र भाषाको विशाल भण्डार छ । तातो चाहिए पैंतालिस डिग्रीको तापक्रम र चिसो चाहिए शून्य डिग्रीभन्दा धेरै तलसम्मको हावापानी छ । तल जानुपरे समुद्रको छेवैसम्म पुगिन्छ, माथि चढ्दा संसारकै सबैभन्दा अग्लो सगरमाथा छ । यी सब हुँदाहुँदै पनि हाम्रो देशको विकासले किन गति लिन सकिरहेको छैन ? यस्ता सबै सवालहरूको जबाफ एउटै रहेछ र त्यो जबाफ हो - त्यो देशका जनताहरूको दृढ इच्छाशक्ति र इमानदार प्रयत्न । म त्यही इच्छाशक्तिको दियो बोकेर मेरो देश फर्कँदै छु र त्यही दियोले अरु धेरै दियो सल्काउँछु । मैले परदेशमा सिकेको सिपलाई आफ्नै गाउँठाउँमा खन्याउँछु । अपुरो मेरो पढाइ पूरा गर्छु । गाउँसमाजको विकास र उन्नतिमा तपाईंहरूसँगै हातेमालो गर्दै एक इँटा भए पनि थप्छु । धन कमाउने लोभमा बिदेसिन हतारिने युवाहरूलाई देश र परदेशको अन्तर बुझाउँदै उनीहरूको युवा जोस र जाँगरलाई आफ्नै मुलुकको माटोमा खन्याउन अभिप्रेरित गर्छु । बुढेसकालतिर लम्कँदै गर्नुभएका आमाबुबाको सहारा बन्छु । यसरी अबका बाँकी जीवन तपाईंहरूकै पथगामी भएर सार्थक बनाउँछु ।

ओहो ! घर फर्कन पाउने सपना चाँडै नै साकार हुने कुराले उद्वेलित भएको मन शब्दमा पोखिँदै जाँदा चिठी त निकै लामो भएछ । तपाईंलाई भन्न चाहेका कुराहरूको एक छेउ पनि यहाँ लेख्न सकिनँ । आजलाई यत्ति नै बाँकी कुरा भेटमै गरौंला ।

तपाईंको शुभचिन्तक

पूर्णविक्रम बस्नेत

खामको नमुना

पठाउने	पाउने
पूर्णविक्रम बस्नेत	श्री सुरज नेपाल
बेल स्ट्रिट	दुल्लु नगरपालिका - ३
पेनाड	दैलेख
मलेसिया	कर्नाली प्रदेश
	नेपाल

शब्दश्रृण्डार

१. दिइएका अर्थसँग मिल्ने शब्द पाठबाट खोजेर लेख्नुहोस् :

- (क) मलेसियाको मुद्रा
- (ख) विदेश
- (ग) नागरिक नभएको अवस्था
- (घ) मर्न लागेकालाई बचाउने
- (ङ) सफा
- (च) उथलपुथल
- (ज) कार्य गर्ने क्षमता भएको
- (छ) जन्मेको ठाउँ

२. खण्ड 'क' मा दिइएका शब्दहरूको अर्थ खण्ड 'ख' मा दिइएको छ, ती अर्थहरू चिनेर जोडा मिलाउनुहोस् :

खण्ड 'क'	खण्ड 'ख'
(क) रहर	कम्प सानो कडा वा मुन्द्रो
(ख) काम	इच्छा जुक्ती
(ग) पत्र	भिन्नता एक किसिमको दाल
(घ) कडी	चिठी भित्री हृदय
(ङ) अन्तर	कार्य तह

३. दिइएका अनेकार्थी शब्दहरूको एकभन्दा बढी अर्थ लेख्नुहोस् :

मास, खरी, ताल, खाग, फेरी, साँचो, कछाड, अर्थ, चरण, काल

४. दिइएका पदावलीलाई अर्थ स्पष्ट हुने गरी वाक्यमा प्रयोग गर्नुहोस् :

कहाली लाग्नु, टपाटप टिप्नु, महिना मर्नु, रोइकराइ गर्नु, वितृष्णा पलाउनु, हातमुख जोड्नु, उजुरी गर्नु, श्रम स्वीकृति लिनु, अवैधानिक, बदला लिनु, सहारा बन्नु

बोध र अभिव्यक्ति

१. पाठ पढी दिइएका प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् :

- (क) चिठीमा कतिओटा अनुच्छेद रहेका छन् ?
- (ख) चिठीको आदि, मध्य र अन्त्य भागमा कस्ता विषयवस्तु छन् ?
- (ग) पूर्णविक्रमले सुरुका दुईतीन वर्ष विदेशमा कसरी बितार ?
- (घ) पूर्वविक्रम कस्तो सपना बोकेर विदेश गएका थिए ?
- (ङ) चिठीमा के कस्ता अङ्गहरू हुन्छन्, लेख्नुहोस् ।

२. 'दिनहरू...हुने छु', चिठीको अंश पढी खाली ठाउँमा छुटेका शब्द भर्नुहोस् :
- (क) दुई महिनापछि काममा फर्कदा ..... पनि राखेन ।
- (ख) त्यति बेला मात्र मलाई थाहा भयो, देश र परदेशको अन्तर ! नागरिक हुनु र ..... हुनुको अन्तर !
- (ग) जीवनप्रति ..... पलाइरहेको थियो ।
- (घ) छिट्टै नेपाल फर्केर आफ्नै ..... परिश्रम गरी जीवन निर्वाह गर्ने विचारमा छु ।
- (ङ) अबको ..... म आफ्नो जन्मथलो, आफ्ना आमाबुबाको काख र प्रियजनहरूको माझमा हुने छु ।

३. 'अहिले म सम्झन्छु....सार्थक बनाउँछु' चिठीको अंश पढी दिइयका प्रश्नहरूको उत्तर लेख्नुहोस् :

- (क) नेपालको जलराशिमा कस्तो सामर्थ्य रहेको छ ?
- (ख) हाम्रो देशको विकासले गति लिन नसक्नुको कारण के हो ?
- (ग) परदेशमा सिकेको सिपले कसरी देश विकास गर्न सकिन्छ ?
- (घ) देश विकासको मूल मन्त्र के रहेछ ?
- (ङ) म पात्र किन घर फर्कन चाहेको हो ?

४. दिइयको चिठीको अंश पढी प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् :

मित्र सुरज ! अवश्य नै पढाइ छोडेर धन कमाउन परदेशिने मेरो निर्णय अत्यन्त गलत थियो । धन कमाउन नसके पनि आफ्नो गाउँ, आफ्नो परिवार, इष्टमित्र, समाज र देश सम्भरेर घर फर्कने यो मेरो निर्णय गलत हुने छैन । त्यसो त निर्णय आफैँमा सही वा गलत हुँदैन । त्यसलाई सही वा गलत बनाउने त हामी आफैँले हो । त्यसैले घर फर्कने मेरो यो निर्णयलाई म जसरी पनि सही साबित गर्छु ।

प्रश्नहरू

- (क) म पात्रले गरेका सही र गलत निर्णय के के थिए ?
- (ख) म पात्रको घर फर्कने निर्णयप्रति तपाईंको धारणा लेख्नुहोस् ।

५. पूर्णविक्रमका ठाउँमा तपाईं हुनुभएको भए के गर्नुहुन्थ्यो, आफ्नो विचार प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
६. तपाईं सुरज हुनुभएको भए पूर्णविक्रमको चिठीको प्रतिउत्तर कसरी दिनुहुन्थ्यो, लेख्नुहोस् ।
७. दिइएको अनुच्छेद पढ्नुहोस् र सोधिएका प्रश्नहरूको उत्तर लेख्नुहोस् :

शिक्षण सिकाइको अभिन्न अङ्गका रूपमा मूल्याङ्कनलाई लिइन्छ । योजना निर्माण, पाठ्यक्रमको निर्माण तथा कार्यान्वयन र सिकाइ सहजीकरण क्रियाकलाप आदि शैक्षिक प्रणालीअन्तर्गत सँगसँगै आएका हुन्छन् । सामान्यतया मूल्याङ्कनभित्र विद्यार्थी मूल्याङ्कनका साथसाथै कार्यक्रम मूल्याङ्कन, पाठ्यक्रम मूल्याङ्कन, शिक्षक मूल्याङ्कन आदि पर्दछन् । यसका अतिरिक्त कार्यक्रम उत्पादन, नीति नियम, कार्यदक्षता व्यवस्थापन आदि क्षेत्रलाई पनि मूल्याङ्कनभित्र समेट्न सकिन्छ ।

सामान्यतया मापन, परीक्षण र मूल्याङ्कनलाई एउटै अर्थका रूपमा लिइए तापनि यिनीहरूबिचमा तात्त्विक भिन्नता छ । मापन र परीक्षणभन्दा मूल्याङ्कन बढी व्यापक छ । मूल्याङ्कनभित्रै मापन र परीक्षण पर्दछन् । परीक्षणका आधारमा मापन गरिन्छ । मापनले विद्यार्थीको गुण, क्षमता वा विशेषताको सङ्ख्यात्मक वर्णन गर्दछ । मूल्याङ्कनले सङ्ख्यात्मक, गुणात्मक व्याख्याका साथै मूल्य निर्धारण गर्दछ । मूल्याङ्कनकै आधारमा कुनै विद्यार्थी वा कार्यक्रमको अन्तिम निर्णय दिने काम गरिन्छ ।

विशेष गरी विद्यार्थी मूल्याङ्कन गर्दा निर्माणात्मक र निर्णयात्मक गरी दुई किसिमबाट गर्न सकिन्छ । सुधारात्मक मूल्याङ्कन निर्माणात्मक मूल्याङ्कन हो । यो कार्यक्रम सञ्चालन सँगसँगै गरिन्छ । निरन्तर मूल्याङ्कन गर्दै पृष्ठपोषण दिन मिल्ने यो मूल्याङ्कन जुनसुकै समयमा औपचारिक र अनौपचारिक रूपमा गर्न सकिन्छ । निर्माणात्मक मूल्याङ्कनका अंशलाई पनि समावेश गर्दै शैक्षिक कार्यक्रमका अन्त्यमा गरिने यो निर्णयात्मक मूल्याङ्कनले प्रमाणपत्र दिने काम गर्दछ । यस्तो मूल्याङ्कन शिक्षण सिकाइ कार्यक्रम वा शैक्षणिक कार्यक्रमको अन्त्यमा गरिन्छ ।

प्रश्नहरू

- (क) मूल्याङ्कन भनेको के हो ?
- (ख) निर्माणात्मक र निर्णयात्मक मूल्याङ्कनबिच के फरक छ ?
- (ग) प्रमाणपत्र दिने परीक्षा किन आवश्यक छ ?
- (घ) 'पाठ्यक्रम' र 'पृष्ठपोषण' को अर्थ लेख्नुहोस् ।

८. गाउँको विकासका लागि पर्यावरणमैत्री सडक आवश्यक छ भन्ने कुरा खुलाउँदै साथीलाई चिठी लेख्नुहोस् ।
९. दिइएको अभिनन्दन पत्र पढ्नुहोस् र साहित्यका क्षेत्रमा योगदान गरेका कुनै एक व्यक्तित्वलाई प्रदान गरिने अभिनन्दन पत्रको नमुना तयार पार्नुहोस् :

अभिनन्दन पत्र

श्री .....ज्यू

तपाईं नेपालको साहित्य, संस्कृति, इतिहासको अध्ययन, अनुसन्धान तथा अन्वेषणका प्रतिमूर्ति, अथक साधक, राष्ट्र र राष्ट्रियताका उद्बोधक तथा नयाँ पुस्ताका लागि अनुपम उत्प्रेरक हुनुहुन्छ । कविता, नाटक, निबन्ध तथा सांस्कृतिक खोजका माध्यमबाट तपाईंले नेपाल र नेपालीहरूका लागि दिनुभएको योगदानको मूल्याङ्कन यस पवित्र माटाले अवश्य पनि गरेको छ । एक शताब्दीको यात्रामा पनि तपाईंको उत्तिकै सक्रियता, सशक्तता, जीवन्तता र अनवरत साधना देखेर हामी गौरवान्वित बनेका छौं । तपाईंको यही अद्वितीय, अनुपम र अव्यक्त दीर्घ साधनाप्रति नतमस्तक हुँदै र सुस्वास्थ्य, सक्रिय दीर्घजीवनका लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दै तपाईंलाई हार्दिक सम्मानका साथ यो अभिनन्दन पत्र प्रदान गर्दछौं ।

साहित्य समाज, नेपाल

१०. सामाजिक क्षेत्रमा योगदान पुऱ्याउने कुनै एक व्यक्तित्वको योगदानको कदर गर्दै प्रदान गरिने सम्मान पत्रको नमुना तयार पार्नुहोस् ।
११. दिइएको आवश्यकतासम्बन्धी विज्ञापन पढ्नुहोस् र त्यस्तै किसिमको एउटा विज्ञापनको नमुना तयार पार्नुहोस् ।

कर्मचारी आवश्यकतासम्बन्धी विज्ञापन

(प्रथम पटक प्रकाशन मिति : २०७७/०३/२२)

अन्नपूर्ण माध्यमिक विद्यालय, चामे, मनाङको पदपूर्ति समितिको

आवश्यकतासम्बन्धी सूचना

यस विद्यालयमा रिक्त रहन गएको लेखा सहायक पदको खुला प्रतियोगिताद्वारा स्थायी पदपूर्ति गर्नुपर्ने भएकाले यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ । देहायबमोजिमका योग्यता पुगेका नेपाली नागरिकबाट यो सूचना प्रकाशन भएको ३५ दिनभित्रमा दरखास्त आह्वान गरिन्छ । म्याद सकिएको मितिबाट सात दिनसम्म दोब्बर दस्तुर तिरी दरखास्त दिन सकिने छ ।

दरखास्तका साथ पासपोर्ट साइजको फोटो दुईप्रति र शैक्षिक योग्यताका प्रमाण पत्र तथा नागरिकताको प्रमाणित प्रतिलिपि दुई दुई प्रति पेस गर्नुपर्ने छ । दरखास्तबापत लाग्ने दस्तुर रु.१००० (एक हजार रुपियाँ मात्र) यसै विद्यालयको नेपाल बैङ्क, चामे, मनाङ शाखामा रहेको खातामा जम्मा गरी सक्कल भौचर पेस गर्नुपर्ने छ । रित नपुगी आएको दरखास्तउपर कुनै कारबाही हुने छैन ।

परीक्षाको किसिम : लिखित तथा मौखिक

आवश्यक न्यूनतम योग्यता : लेखाविधि विषय लिई कम्तीमा द्वितीय श्रेणीमा कक्षा १२ उत्तीर्ण

सम्पर्क मिति : दरखास्त दिने अन्तिम मितिको भोलिपल्ट

तलब तथा अन्य सुविधा : नेपाल सरकारको नियमअनुसार

पदपूर्ति समिति

अन्नपूर्ण माध्यमिक विद्यालय

चामे, मनाङ

१२. दिइएको निमन्त्रणा पत्र पढ्नुहोस् र त्यस्तै किसिमको एउटा निमन्त्रणा पत्रको नमुना तयार पार्नुहोस् :

श्री मोती माध्यमिक विद्यालय

शिवसताक्षी २, भुपा

हार्दिक निमन्त्रणा

श्री .....

माननीय शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्री .....ज्यूको प्रमुख आतिथ्यमा सुसम्पन्न हुने यस विद्यालयको वार्षिकोत्सव तथा अभिभावक दिवस समारोहमा यहाँको गरिमामय उपस्थितिका लागि सादर आमन्त्रण गरिन्छ ।

मिति : २०७७ माघ ८ गते बिहीबार

प्रार्थी

समय : दिनको ११ बजे

प्रधानाध्यापक

स्थान : विद्यालय प्राङ्गण

विद्यालय परिवार

- १३ दिइयको शुभकामना पत्र पढ्नुहोस् र तपाईंको प्रियजनको जन्मदिनमा दिन शुभकामना पत्रको नमुना तयार गर्नुहोस् :

शुभकामना

नेपालीहरूको घरआँगनमा आउँदै गरेका दसैं, तिहार, छठलगायतका चाडहरूले देशविदेशमा रहेका सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धिको विकास गराउँदै भाइचाराको सम्बन्ध विस्तार होस् भन्ने शुभकामना व्यक्त गर्दछ ।

खप्तड समाज, नेपाल

१४. दिइयको श्रद्धाञ्जली तथा समवेदना पढ्नुहोस् र छिमेकका कसैको मृत्यु हुँदा बनाउने श्रद्धाञ्जली तथा समवेदनाको नमुना बनाउनुहोस् :

श्रद्धाञ्जली तथा समवेदना

जन्म	स्वर्गारोहण
वि. सं. २००९/०४/०८	वि. सं. २०७६/०९/२९
हरिवन, सर्लाही	काठमाडौं

यस संस्थाका आजीवन सदस्य चन्द्रनगर गाउँपालिका ५ सर्लाहीका श्री रनवन कार्कीको २०७६/०९/२९ गतेका दिन ६७ वर्षको उमेरमा असामयिक निधन भएकामा हरिवन सुधार समाज स्तब्ध भएको छ । यस दुःखद घडीमा दिवङ्गत आत्माको चिर शान्तिको कामना गर्दै भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्नुका साथै शोकसन्तप्त परिवारजनमा गहिरो समवेदना व्यक्त गर्दछ ।

हरिवन टोल सुधार समाज, सर्लाही

सुनाइ र बोलाइ

१. दिइयका प्रश्नहरूको उत्तर दिनुहोस् :
- (क) यो सूचना कुन प्रयोजनका लागि तयार गरिएको हो ?
- (ख) यस वनभोज कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य के हो ?
- (ग) वनभोज कार्यक्रममा कसलाई सहभागिताका लागि अपिल गरिएको छ ?
- (घ) वनभोज कुन स्थान र मितिमा हुँदै छ ?

२. दिइएको सूचनाका आधारमा तपाईंको विद्यालयमा आयोजना हुने दन्त शिविर सञ्चालनसम्बन्धी सूचनाको नमुना तयार पार्नुहोस् ।
३. वैदेशिक रोजगारीका सकारात्मक र नकारात्मक पक्षहरूका बारेमा समूहमा छलफल गरी कक्षामा प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
४. रेडियो र टेलिभिजन जस्ता सञ्चारमा साधनहरूको महत्त्व दर्साउँदै साथीलाई लेखिने इमेलको नमुना तयार पार्नुहोस् ।

भाषातत्त्व

लेख्य चिह्न

१. दिइएको अनुच्छेद पढी कुन कुन लेख्य चिह्न प्रयोग भएका छन्, पहिचान गर्नुहोस् :
 “त्यही कुराको खुसी छ; हिम्मत त किन हारिन्थ्यो र ! अरे, एक साल भएन त अर्को साल कहाँ जाला ! जब उतर गए रण पे तो पिछे हटना क्यो ? तर एउटा कुराको दुःख छ भाइ ! यस्तो बेलामा, किसुन भाइ ! तिमी पनि गाउँमा हुँदा हो त हामीलाई धेरै आडभरोस मिल्थ्यो, बल मिल्थ्यो आखिर हामी त मूर्ख र गँवार न हौं । तिमी लेखपढ गरेको मान्छे । तिमी भन्या गाउँको अभिमान हो, हाम्रो इज्जत हो । तर तिमी पनि परदेशी भइदिँदा गाउँ मालिकहरूको एकलौटी रजाइँमा पर्छ...।”
२. दिइएका वाक्यहरूमा आवश्यक ठाउँमा आवश्यक चिह्न प्रयोग गर्नुहोस् :
 (क) मैले घर बाटो फूल मान्छे र गाडीहरूको चित्र बनाएको छु ।
 (ख) तिमी यहाँ बस चकचक नगर
 (घ) हामीले सुखदुःख रातदिन जीवनमरण जस्ता आइरहने गइरहने कुरा हुन् भन्ने बुझ्नुपर्छ ।
 (ङ) तिमी र उसले के काम गन्थौ
 (च) अहा कति सुन्दर जीवन
 (छ) अग्लो होचो टाढा नजिक वर पर आदि विपरीतार्थी शब्द हुन्
 (ज) म तुरुन्तै फर्किहाल्छु उसले भन्यो
 (झ) मेरो देशको नाम हो नेपाल

(ज) क्रियाहरूलाई कर्मप्रदानताका आधारमा दुई किसिममा बाँड्न सकिन्छ :

(क) सकर्मक (ख) अकर्मक

(ट) उक्ति कथन दुई किसिमका हुन्छन् प्रत्यक्ष कथन र अप्रत्यक्ष कथन

(ढ) ले द्वारा बाट प्रथम विभक्ति हुन सक्छन्

(ड) मानिस ठुलो दिलले हुन्छ जातले हुँदैन यो सूक्ति देवकोटाको हो

(ण) हरि तिमी के गर्दै छौ

३ उचित लेख्य चिह्नहरू प्रयोग गरी दिइएको अनुच्छेद पुनर्लेखन गर्नुहोस् :

ओहो, भोलि त परीक्षाफल प्रकाशित हुने दिन मेरो जिपिस कति आउने होला व्यर्थै परीक्षा आउने बेलामा पनि फुटबल खेल्ने भइटोपलेको बुबाले त सम्झाउँदै हुनुहुन्थ्यो पढाइ पहिलो कुरा र अनिमात्र अरु कुरा आउँछन् भनेर तर त्यतिखेर वास्ता गरिन् राम, हरि, गोपाल र शिवले कर गरेपछि खेलै पन्यो न त फुटबल नै जितियो न त पढाइमा नै ध्यान दिन सकियो तर के नै बिगारेको छु र कोल्टे पर्दै धत् अब चिन्ता गरेर के फाइदा र निर्णय गर्न गल्ती गरे पछुताउनुपर्छ गुरुले भन्नुभएको थियो त्यस्तै भए जस्तो छ, खैर जे भयो भयो अब चाहिँ यस्तो नगर्नुपर्ला बत्ती निभाउँछ र सुत्छ ।

४. दिइएका चिह्नहरू प्रयोग गरी सउटा अनुच्छेद तयार पार्नुहोस् :

(क) उद्धरण चिह्न

(ख) उद्गार चिह्न

(ग) कोष्ठक चिह्न

(घ) योजक चिह्न

सिर्जना/परियोजना

१ आफ्नै उद्योगमा उत्पादित कुनै वस्तुको बजार प्रवर्धनका लागि बनाइने सउटा व्यापारिक विज्ञापनको नमुना तयार गर्नुहोस् ।

२. दिइएको बधाई पत्र पढ्नुहोस् र तपाईंका टोलछिमेकका व्यक्ति राष्ट्र बैङ्कका गभर्नरका रूपमा नियुक्त हुँदा टोलसुधार समितिले दिने बधाई पत्र तयार पार्नुहोस् :

हार्दिक बधाई

नेपाली भाषा साहित्यका क्षेत्रमा योगदान गर्नुहुने विशिष्ट प्रतिभा, अथक साधक, प्रखर प्रगतिवादी, निबन्धकार तथा समालोचक, निडर कवि, नारीवादी सिर्जना तथा समालोचना क्षेत्रका शिखर प्रतिभा, स्पष्ट दृष्टिकोण र र निर्भीक व्यक्तित्वका रूपमा शैक्षिक इतिहासमै नयाँ विरासत निर्माण गर्दै आउनुभएका तपाईं श्री हेमन्ता निरौलालाई नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानको प्राज्ञ जस्तो गरिमामय पदमा मनोनयन हुनुभएकामा हार्दिक बधाईका साथै कार्यकालको पूर्ण सफलताको कामना गर्दछ ।

नेपाली भाषा साहित्य प्रतिष्ठान
काठमाडौं

3. तपाईंको समुदायमा हुने विभिन्न कार्यक्रममा आफन्त वा मान्यजनलाई लेखिने निमन्त्रणा पत्र सङ्कलन गर्नुहोस् र ती सन्दर्भअनुसारका निमन्त्रणा पत्रमा पाइने समानता र भिन्नताको सूची बनाई कक्षामा प्रस्तुत गर्नुहोस् ।
4. विभिन्न पत्रपत्रिकामा छापिएका विज्ञापन, श्रद्धाञ्जलीका नमुना सङ्कलन गरी कक्षामा प्रदर्शन गर्नुहोस् ।

सुनाइ पाठ ५

वनभोजसम्बन्धी सूचना

रोल्पा जिल्लाबाट काठमाडौं उपत्यकामा आई बसोबास गर्नुहुने जिल्लाबासी महानुभावहरूका बिच आपसी सम्बन्ध कायम गर्नुका साथै सहयोग र सद्भावको भावना अभिवृद्धि गर्ने पवित्र उद्देश्य राखी निम्नलिखित मिति र स्थानमा 'भैत्री' वनभोज कार्यक्रमको आयोजना गरिएको हुँदा उपत्यकामा रहनुहुने सम्पूर्ण रोल्पा जिल्लाबासी आमाबुबा, दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरूमा सहभागिताका लागि हार्दिक अपिल गरिन्छ ।

वनभोज कार्यक्रम स्थल : त्रिभुवनपार्क, थानकोट

वनभोज कार्यक्रम मिति : २०७७/०७/०८ शनिबार

बस सेवा उपलब्ध हुने स्थानहरू : कोटेश्वर, एकान्तकुना, रत्नपार्क,
चाबहिल, महाराजगन्ज, कलङ्की

बस छुट्ने समय : कोटेश्वर र चाबहिलबाट बिहान ८ बजे
महाराजगन्जबाट बिहान ८:३० बजे
कलङ्कीबाट बिहान ९ बजे

सम्पर्क व्यक्ति

सुस्मिता परियार

ललित थापा मगर

प्रेमप्रसाद न्यौपाने

पूजा महतरा

आयोजक

रोल्पामैत्री समाज, ललितपुर